

Žďár je profilovým městem studie

Žďár se profiluje jako moderní město a neváhá využít metod, které přináší současná věda a statistika. Nyní město otevřelo spolupráci s výzkumným týmem. Ta mu v symbióze přinese cenné výstupy.

■ Lenka Kopčáková

Od května až do konce června poběží ve Žďáře veřejný průzkum zaměřený na kvalitu života. Je součástí odborné studie.

„Lidé mohou počítat, že je osloví středisko empirických průzkumů,“ předesílá starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), aby případný kontakt spoluobčany nepřekvapil.

Oč jde. Nedávno rada města schválila smlouvu o spolupráci s pražským Ústavem empirických výzkumů STEM, který naše město oslovil ke spolupráci. V rámci svého sledovaného úkolu vypracuje pro Žďár případovou studii zaměřenou na kvalitu života ve městě. Žďár se tak vlastně podílí na vzniku přínosného projektu pro obce. Za to získá vědecky a statisticky fundované výstupy v 11 sledovaných oblastech.

Žďár má s ústavem uzavřenou

smlouvu na průzkum od 13. 4. do 30. 6. 2021.

Projekt zaměřený na kvalitu života v obcích před časem vyhlásila Technologická agentura ČR v rámci dotačního programu ETA na podporu inovačního potenciálu. Realizátory projektu jsou dvě pražské společnosti Středisko empirických výzkumů STEM a datové analytická společnost DATLAB.

Cílem jejich projektu je vytvořit databázi indikátorů kvality života na úrovni obcí, která by umožnila identifikaci silných a slabých stránek obcí a problémových lokalit. Také sestavují metodiku zkoumání kvality života v obci. Žďár je tak mezi pomyslnými prvními vlastovkami v rámci daného průzkumu.

„Město Žďár se na projektu podílí symbolickou sumou 35 tisíc Kč. Takovému výzkumu však stojí statistice,“ říká starosta.

Hlavní náklady projektu, asi 200 tis. Kč, uhradí STEM v rámci svého sledovaného projektu s názvem „Kvalita života v obcích: datové a metodické zdroje“ a další část nákladů jde z grantu Technologické agentury.

„Spolupráce je pro nás výhodná, pro-

tože ještě celých 95 % z oněch 35 tisíc hrazených městem jde z dotace Smart City,“ dodává starosta. Město Žďár n. S. se v projektu Smart City (Chytřý Žďár) podpořeném dotačně státem, angažuje již několik let. „Část prostředků z projektu je využitelná i pro dílčí inovativní Smart aktivity,“ vysvětluje Mrkos.

Výsledkem bude zjištění kvality života a názor veřejnosti

Pro představu přibližuje, že projekt v rámci prvního dílčího cíle vytvoří databázi sledovacích indikátorů v 11 oblastech kvality života v obcích.

Přehled zkoumaných oblastí:

1. Příjem a bohatství, 2. Zaměstnanost a práce, 3. Bydlení, 4. Vzdělání, 5. Zdraví, 6. Bezpečnost, 7. Životní prostředí, 8. Občanská angažovanost a dobré vládnutí, 9. Mezilidské vztahy, 10. Infrastruktura a služby, 11. Demografie.

V metodice projektu budou reali-

zovány nejméně tři případové studie v typově rozdílných obcích a na základě rozhovoru s místními občany, zkoumání a analýzy života v obcích autoři studie zformulují metody a postupy využitelné v projektu, aby se daly výstupy z obcí porovnávat a analyzovat.

Rámcový harmonogram výzkumu sice komplikuje současná epidemiologická situace, ale starosta Mrkos odhaduje, že koncem června by mohl mít souhrnnou zprávu výzkumu na stole.

Výstup bude pro žďárskou radnici vědecky a statisticky fundovanou zpětnou vazbou. Přinese využitelná data o kvalitě života ve městě.

Zejména z participativní části výzkumu chce město získat důležité výstupy na základě diskusí s občany. Třeba o ideálním způsobu zapojení Žďáráků do věcí veřejných.

„Získáme i zpětnou vazbu na směřování města v jeho dlouhodobých vizích a také pohled na strategii a koncepci, které se snažíme naplňovat. Dozvíme se, co obyvatelstvo a město postrádá z hlediska vybavenosti v infrastruktuře, službách či v komunitním životě,“ očekává starosta Martin Mrkos.

Žďárský den a noc naplněné hrůzou

Den a noc naplněné hrůzou se ve Žďáře odehrály z 9. na 10. května přesně před 76 lety, kdy po vyhlášení kapitulace Německa přes Žďár ustupovaly jejich poražené armády.

Nebylo radno se jim dostat do cesty. Němci v obavě z partyzánů stříleli po každém obyvateli, který byl tak neopatrný, že se objevil, ale pro výstrahu také do domů lemujících ústupovou cestu. V ohrožení sovětskými bombardéry klidně Němci hnali před tanky matku s dětmi jako živé štíty...

Na tehdejší situaci ve Žďáru se ve své odbornosti zaměřuje historik Regionálního muzea města Pavel Elbl a vypracoval podrobnou podobu tehdejších žďárských květnových událostí.

Jak uvádí, tyto nepokoje přinesly Žďársku toužebně očekávané osvobození, řadě lidí však stále hrozila smrt a poslední hodiny války si také vyžádaly nemalé oběti.

Válečné drama je dle historika srov-

NĚMECKÁ kolona na mostě (dnes pod knihovnou). Vojáci stříleli na vše živé. Dle vyprávění pamětníka z Veselské ulice dolétaly střely až na Farská humna a lidé se honem schovávali do domů.

Foto: archiv RMM

natelné snad pouze s událostmi, které Žďár prodělal v dobách třicetileté války (1618-1648). Vyvrcholilo ve

dne 9. 5. a v noci na 10. 5. roku 1945.

„Ustupující Němci neváhali použít sílu, a především zadní voje Wehr-

machtu a jednotek Waffen-SS zajišťující stahování směrem k americkým liniím, se dostaly do střetů s odbojáři, ozbrojenými civilisty a průzkumnými jednotkami Rudé armády,“ popisuje Pavel Elbl.

V katastrofě Žďáru zahynulo na úplném konci války nejméně 19 civilních obyvatel, z nichž šest bylo popraveno příslušníky Waffen-SS v prostoru náměstí.

Žďár oslobodila 10. 5. 1945 Rudá armáda, jejíž první průzkumný jezdecký oddíl se ve městě objevil kolem šesté hodiny ranní.

Vyděšení a vyčerpaní obyvatelé Žďáru, z nichž většina strávila více než 15 hodin ve sklepních krytech, svá útočiště opatrně opouštěli a začali nadšeně vítat osvoboditele.

Celý článek Pavla Elbla o konci 2. světové války ve Žďáře si budete moci přečíst na webu Jihlavských listů www.jihlavske-listy.cz

-lko-

Farčata se změni v bleší trh

Umožní-li to počasí a vývoj pandemie, na Farských humnech se v sobotu 22. května opět po roce uskuteční bleší trh Na Žďár bazár.

Bude to již třetí ročník jarní akce, kterou pořádá iniciativa Žijeme Žďárem za podpory města. Za vstup neplatí prodávající ani kupující. „Udělejte si doma jarní úklid. Nacpěte věci do pytlů a krabic. Trošku si nad tím pobřeďte. Co z krabice měsíc nevynadáte, odneste na Farský a pošlete dál,“ vzkazuje organizátor Aleš Studený. Více na www.facebook.com/zijemezdarem.

-red-

Přispějí členům na respirátory

Na členy Klubu kardiaků a diabetiků se obrací Drahomíra Krejčí, předsedkyně výboru žďárské ZO SPČCH v ČR.

Jak říká, kvůli epidemiologické situaci není pravděpodobné, že by se v souladu se stanovami uskutečnila výroční členská schůze základní organizace. „Výbor zvažoval způsob poskytnutí účelného příspěvku z prostředků ZO a nakonec schválil našim členům poukázku v hodnotě 100 Kč na nákup respirátorů, vitaminů či minerálů - věci prospěšných k udržení zdraví v náročném období,“ oznamuje Drahomíra Krejčí.

Poukázky budou vydávány v Klubu seniorů v Dolní ul. 165 (budova České pojišťovny, 2. p. dv. č. 212). To ve dnech 18., 20., 25., 27. 5. a 1., 3., 8. a 10. 6. 2021, vždy od 8.30 do 10.30 hodin.

„K vyzvednutí poukázky předložte svůj členský průkaz SPČCH a mějte prosím vlastní tužku k podpisu,“ žádá předsedkyně.

Dle jejích slov se zájemci již mohou předběžně hlásit na připravované akce z plánu činnosti ZO na rok 2021. Plán je zveřejněn ve všech klubových vývěskách a na webové adrese: www.civilky.cz/zo-zdar.

„Konkrétní termíny konání jednotlivých akcí budou stanoveny v souladu s příslušným karanténním opatřením v dané době a budou zveřejněny v klubových vývěskách a na uvedeném webu,“ dodává předsedkyně výboru Drahomíra Krejčí.

-red-